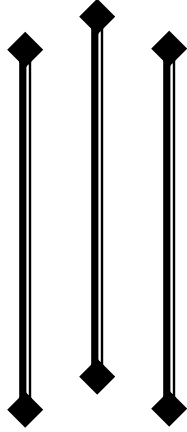
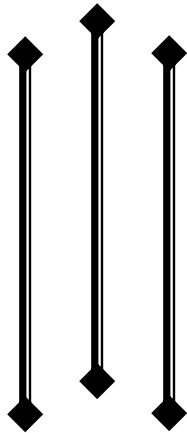

तिनाउ गाउँपालिका कार्यालय सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम

प्रतिवेदन २०८१

प्रतिवेदन पेश

पाल्पा विकास केन्द्र

सार्वजनिक सुनुवाईको भूमिका

सार्वजनिक निकायले दिने सेवाको बारेमा नागरिकबाट मूल्याङ्कन गराउने तथा सेवा प्रवाहमा थप सुधार ल्याउनको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिन्छ । सार्वजनिक सुनुवाई कुनै पनि समूह तथा संस्थाको पारदर्शिता र जिम्मेवारीलाई सुदृढ गर्न अपनाइने एउटा सहभागितामूलक प्रक्रिया हो । सूचनाको आदानप्रदान तथा प्रश्नोत्तर विधिबाट स्थानीय समुदायलाई आफूले गरेका कामको मूल्याङ्कन गर्ने अवसर प्रदान गर्ने एक विधि पनि हो । सार्वजनिक सुनुवाईबाट आएका सवालहरू तथा सिफारिस गरिएका विषयहरू क्रमिक रूपमा कार्यान्वयन गरिन्छ । आवधिक रूपमा पुनरावलोकन तथा समीक्षा गरिन्छ ।

नागरिकलाई सार्वजनिक निकायले गरेका गतिविधिहरूको बारेमा सूचना माग्ने, पाउने र अवलोकन गर्ने अधिकार सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन-२०६४ र नियमावली-२०६५ ले गरेको छ । सुशासन (संचालन तथा व्यवस्थापक) सम्बन्धि ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले पनि हरेक सार्वजनिक निकायले आफूले सञ्चालन गरेका हरेक गतिविधिहरूको बारेमा नागरिकहरूलाई सू-सूचित गराउन सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ मा पनि सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था रहेको छ । स्थानीय तहहरूले सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धि आफैँ कार्यविधि तयार गरी कार्यान्वयन गरिरहेका छन् । आफूले प्रवाह गरेको सेवा तथा विकास निर्माणको कार्यहरू सार्वजनिक गर्दै सुधारात्मक पक्षहरूको विषयमा छलफल गर्ने, सेवाग्राही प्रति सेवाप्रदायकलाई जवाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीहरूको गुनासो तथा जिज्ञासाहरूको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गरिएको थियो । तिनाउ गाउँपालिकाले पाल्पा विकास केन्द्रसँगको सहजिकरणमा २०८० असार २८ गते सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरेको थियो । सार्वजनिक सुनुवाईले सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता बृद्धिमा महत्वपूर्ण औजारको काम गर्दछ । यसले नागरिकको अधिकार स्थापित गरी विकासलाई न्यायोचित ढङ्गले वितरण गर्न मार्गनिर्देशन हुनेछ ।

सार्वजनिक सुनुवाईको उद्देश्य

- तिनाउ गाउँपालिकाद्वारा चालु आ.व. २०८१।०८२ को योजना, कार्यक्रम र सेवा प्रवाहका बारेमा प्रथम चौमासिक अवधिमा भए गरेका काम, सार्वजनिक सेवाप्रवाहको अवस्थाका विषयमा नागरिकहरूलाई जानकारी गराउँदै सुधारात्मक विषयहरूमा गाउँपालिकाको जिम्मेवार अधिकारी र नागरिक बीच प्रश्नोत्तर गराउने ।
- गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरूको काम, कारवाही, सेवाप्रवाह, योजना एवं कार्यक्रम, बजेट जस्ता सार्वजनिक विषयमा सम्बन्धित सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीबीच अन्तरक्रिया गराउने ।
- सुशासन ऐन तथा नियमावलीमा व्यवस्था भए बमोजिम सूचनाको हकको प्रत्याभूति गराउने ।
- स्थानीय तहका निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा विषयगत शाखा प्रमुखहरूलाई नागरिकहरू प्रति जवाफदेही बनाउने ।

- सार्वजनिक सेवा तथा विकास निर्माणका कार्यहरूमा नागरिकहरूको सहभागिता बृद्धि गर्ने ।
- गाउँपालिकाको सेवा उपभोग गर्ने क्रममा आइपर्ने समस्याका बारेमा सर्वसाधारणले खुलेर आफ्ना समस्या राख्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।
- गाउँपालिकाले गरेका कार्यक्रम, कार्यप्रगति, आइपरेका समस्याहरू आदि विषयहरू पालिकाबासीसम्म पुर्याउने ।
- गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवामा भएका गुनासाहरू, स्पष्ट नभएका विषयहरूको सम्बोधन गर्दै प्रभावकारी तथा सेवाग्राहीमैत्री बनाउने उपायको खोजी गर्ने ।
- गाउँपालिका र नागरिक बीचको सम्बन्धलाई थप सुधार गर्ने ।

सहजिकरण संस्था र व्यक्ति

पाल्पा विकास केन्द्र, तानसेन

सहजकर्ताहरू : कृष्ण पोखरेल, कृष्ण गहतराज र किरण कौशल

सार्वजनिक सुनुवाईको कार्य विवरणहरू

- प्रश्न निर्माण तथा आवश्यक तयारी
- वडा तथा पालिकास्तरमा सेवाग्राही भेट र सुझाव संकलन
- सेवाग्राहीहरूसँग सेवाका बारेमा प्रश्नावलीहरू अनुसार सुझाव संकलन
- सार्वजनिक सुनुवाई सहजिकरण
- सार्वजनिक सुनुवाईको प्रतिवेदन निर्माण

सार्वजनिक सुनुवाई स्थल

तिनाउ गाउँपालिका कार्यालय परिसर दोभान, पाल्पा

सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने अवधि

चालु आ.व. २०८१/०८२ को प्रथम चौमासिकमा सञ्चालित योजना, कार्यक्रमहरू र सार्वजनिक सेवाप्रवाहको प्रभावकारिता बारेमा चर्चा भएको छ । गाउँपालिकाको यस आर्थिक वर्षको प्रथम सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम हो ।

सार्वजनिक सुनुवाई मिति

२०८१ पौष ०९ गते, मंगलबार

सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागी संख्या

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जम्मा ८८ जना जनाको सहभागीता रहेको थियो । (जसमा राजनीतिक दलसहित स्थानीय व्यक्ति, पत्रकार, समाजसेवी, कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरू)

सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गरिएको समयवधि :

४ घण्टा ४५ मिनेट चलेको थियो ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा समावेश विषयहरू

- गाउँपालिकाबाट सेवाग्राहीहरूलाई उपलब्ध गराइएका वा गराइने सेवा सुविधाहरूको बारेमा जानकारी समावेश गरिएको प्रतिवेदन प्रस्तुती ।
- गाउँपालिकाबाट चालु आर्थिक वर्षमा सञ्चालन गरेका योजना, परियोजना, कार्यक्रम, बजेट आदिका बारेमा सम्बन्धित सरोकारवाला तथा अन्य पालिकावासीलाई विस्तृत जानकारी गराउने
- गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका कार्यक्रमको सकारात्मक वा नकारात्मक प्रभावबारे मूल्याङ्कन सम्बन्धि सवाहरू तथा विषयहरूका बारेमा ।

सार्वजनिक सुनुवाईका मुख्य सवालहरू

- गाउँपालिकाले लिएको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट अनुसार कार्यान्वयनको अवस्था कस्तो रहेको छ ?
- गाउँपालिकाले आन्तरिक आम्दानी बृद्धिमा के कस्ता कार्यक्रम अगाडि सारेको छ ?
- विगतमा जनप्रतिनिधिहरूले गरेका बाचा पुरा भएको छ वा कस्तो छ ?
- पालिकाको योजना छनोट त्यसको कार्यान्वयन र कार्यप्रगति कस्ता पहिचान, सुधारका कदमहरूको पहिचान ।
- विगतका सार्वजनिक सुनुवाईमा गरिएका प्रतिबद्धता कार्यान्वयनको अवस्था आदि ।

सार्वजनिक सुनुवाईको ढाँचा र व्यवस्था :

- तिनाउ गाउँपालिका अध्यक्ष प्रेम श्रेष्ठको अध्यक्षतामा कार्यक्रम चलेको थियो । कार्यक्रममा अध्यक्षले गाउँपालिकाको नीतिगत व्यवस्था र कार्य उपलब्धीका बारेमा प्रष्ट पार्नुभएको थियो ।
- गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत लेख बहादुर बस्नेतले गाउँपालिकाबाट आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ मा भएका गतिविधि, कार्यप्रगति, सुधार गरिएका विषय, समाधान गर्न खोजिएका समस्याहरू, भावी योजना, सेवाप्रवाहमा देखिएका जटिलता आदिका बारेमा प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नुभएको थियो ।
- सार्वजनिक सुनुवाईको आचारसंहिताबारे जानकारी
- नागरिक प्रतिवेदन पत्र भाग १ र भाग २ प्रस्तुती
- बहिर्गमन अभिमत संकलनबाट प्राप्त नजिता प्रस्तुती
- सहभागीबाट जिज्ञासा, सुझाव संकलन र प्रश्न उत्तर
- सहभागीले उठाएका सवालका विषयमा सम्बन्धित पदाधिकारीहरू/कर्मचारीहरूबाट सम्बोधन
- समापन मन्तव्य र कार्यक्रम समापन

नागरिक प्रतिवेदन पत्र भाग-१

यसमा ६ वटा विषय क्षेत्र भित्र २१ वटा प्रश्न सेवाग्राहीसंग सोधिएको थियो ।

विषय क्षेत्र	अवस्था
१. सेवाको सन्तुष्टि	पालिकाले दिने सेवाप्रतिको सन्तुष्टि, ठिकै देखियो, असन्तुष्ट भन्ने देखिएन तर ठिकै ८० प्रतिशत र सन्तुष्ट २० प्रतिशत भएकाले सन्तुष्टलाई बढाउने र ठिकैलाई घटाउने तर्फ वडा कार्यालय र पालिकाले अभै ध्यान केन्द्रीत गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
२. सेवाको नियमितता	पालिकाको सेवाको नियमिततामा नागरिक वडापत्रमा ८० प्रतिशत ठिकै, जनप्रतिनिध र कर्मचारीको विश्वासमा १०० प्रतिशत ठिकै, सेवा लिदा अतिरिक्त रकम तिर्न नपरेको र औसत कार्य गर्दा लागेको समय १ दिन ६० प्रतिशत, २ दिन २० प्रतिशत र २० प्रतिशत धेरै दिन भन्ने देखियो । नागरिकलाई सकेसम्म एकै दिनमा सेवा लिन पाउने अवस्था सिर्जना गर्न कर्मचारी र जनप्रतिनिधिले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । नागरिक वडापत्र बारेमा थप प्रचारको खाँचो देखियो ।
३. सेवाप्रतिको जनविश्वास	पालिकाको कामप्रति जनविश्वास ठिकै १०० प्रतिशत देखियो, कार्यालय प्रदान गर्ने सेवाका बारेमा जानकारी ८० प्रतिशतले ठिकै र २० प्रतिशतले थाहा नभएको यसमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । कर्मचारी प्रति विश्वास ठिकै ६० प्रतिशत र ४० प्रतिशतले धेरै भन्ने देखियो । कार्यालयले विपन्नलाई विनियोजन गरेको कार्यक्रम बारेमा ८० प्रतिशतले थाहा छैन र अलिअलि थाहा छ २० प्रतिशत देखिएकाले पालिका कार्यक्रम र बजेट बारेमा आम नागरिकसम्म सन्देश पुऱ्याउन जरुरी छ ।
४. सेवाको गुणस्तर	सेवाको गुणस्तर बारेमा सन्तुष्ट ८० प्रतिशत र कम सन्तुष्ट २० प्रतिशत रहेको देखियो । कार्यालयमा आफै सेवा लिन आउनेको संख्या ८० प्रतिशत र मध्यस्थकर्ता मार्फत २० प्रतिशत देखियो । पालिकाले जनतामैत्री सेवाप्रवाह गर्न अभै कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता विकास तथा आवश्यक परामर्श आवश्यक देखियो ।
५. सेवासम्बन्धि जानकारी	कार्यालयको भौतिक अवस्था १०० प्रतिशतले ठिकै, नागरिक वडापत्र बारेमा जानकारी आंशिक ८० र जानकारी नभएको २० प्रतिशत रहेको देखियो । पालिका र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध ठिकैमा १०० प्रतिशत, सार्वजनिक कार्यक्रममा सीमान्त वर्गको सहभागीका बारेमा सहभागीता ५० प्रतिशत भन्दा माथि भएको ४० प्रतिशतले र थाहा नभएको ६० प्रतिशतले जनाएका छन् । सभाबाट कानून बनाउने बेलामा प्रतिनिधित्व बारेमा ठिकै छ ४० प्रतिशत र साहै कम छ ६० प्रतिशत रहेकाले पालिकाले दिने सेवासम्बन्धि जानकारी नागरिकस्तरमा कम पुगेको देखियो । ➤ पालिकाले नागरिकलाई जानकारी दिने समयत्र र प्रणालीमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ । कानून निर्माणका बेलामा सम्बन्धि पक्षको सहभागिता बृद्धिमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।
६. नागरिक	● नागरिक वडापत्र प्रयोग बारेमा कम ६० प्रतिशत र गरेको छैन ४० प्रतिशत देखियो, वडापत्र अनुसार सेवा प्रदान भएको छ

वडापत्र/उजुरी पेटिका/गुनासो सुन्ने अधिकारी सम्बन्धमा,	<p>भन्नेमा ८० प्रतिशतले ठिकै र २० प्रतिशतले अति कम उल्लेख गरेका छन् । उजुरी पेटिकाको प्रयोगमा १०० प्रतिशतले भएको छैन उल्लेख गरेका छन् । नागरिक वडा पत्रका बारेमा सबै नागरिकसम्म चेतना अभिवृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● नागरिकहरूले गुनासा राख्ने र उजुरी पेटिका मार्फत उजुरी दिने वातावरण सिर्जना गर्नुपर्ने । ● नागरिक वडा पत्रको अक्षर साना भएकाले कम प्रयोग गरेको उल्लेख गरेका छन् ।
---	--

अनुसूचीमा विस्तृत विवरण समावेश छ ।

नागरिक प्रतिवेदन पत्र भाग -२

४ वटा प्रमुख विषय क्षेत्रमा २६ वटा प्रश्न सोधिएको थियो ।

विषय क्षेत्र	अवस्था
१. सिफारिस सम्बन्धि	<p>आवश्यक कागजातहरू बारेमा उत्तरदाताहरू मध्ये ५० प्रतिशतले प्रष्ट पाएको, ५० प्रतिशतले ठिकै पाए । <u>कुन सिफारिसलाई के कागजात चाहिन्छ भन्ने जानकारी बढाउनु पर्ने देखियो । जसका लागी हाते पुस्तिका बनाउने बारेमा ख्याल गर्नुपर्दछ ।</u></p> <p>सिफारिस लिदा रकम तिर्न नपरेको, सिफारिस लिन बारेमा उत्तरदाताहरू मध्ये ७५ प्रतिशत आफै लिन गरेको र २५ प्रतिशतले मध्यस्कर्ता मार्फत आउने गरेको देखिन्छ । १०० प्रतिशतले राजस्व सबैसंग उठाउने गरेको र शुल्क र सेवा दस्तुर पनि सेवाग्राहीसंग उठाउने गरेको उल्लेख गरेका छन् ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ कतिपय सिफारिस दस्तुरको शुल्क बढी भएको जनाएका थिए । ➤ अनलाइन सिस्टम नचल्दा केही समस्या भएको गुनासो आएका छन् ।
२.पुर्वाधार तथा सरसफाई सम्बन्धि	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यालयको सरसफाई उत्तरदाताहरू मध्ये ५० प्रतिशत राम्रो र ५० प्रतिशतले ठिकै भनेका छन् । सेवा प्रवाह र कार्यसम्पादन सम्बन्धि गुनासो सम्बोधन ३५ प्रतिशत उत्तरदाताले तुरुन्तै हुन्छ र ६५ प्रतिशतले पटक पटक भनेपछि हुन्छ भन्ने उत्तर दिएका छन् । समुदायस्तर र वडास्तर हुँदै पालिकास्तरमा पूर्ण सरसफाई अभियान सञ्चालन प्रभावकारी बनाउनु पर्ने देखिन्छ । शहरीकरण भएका क्षेत्रमा फोहर व्यवस्थापनका नयाँ उपायको खोजी गर्नुपर्ने देखिन्छ । पालिकाले सडक छेऊमा राखेको डस्टबिन भने राम्रो देखिएको छ । ● पालिकाले पुर्वाधार सम्बन्धि कार्यक्रम बारेमा ७० प्रतिशत उत्तरदाताले ठिकै गर्छ र १५ प्रतिशतले नियमित र राम्रोसंग र

	<p>१५ प्रतिशतले नियमति रुपमा गदैन भन्ने उत्तर दिएका छन् ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● पालिकाको विकास निर्माणको स्थिति ७० प्रतिशतले ठिकै, १५ प्रतिशतले राम्रो र १५ प्रतिशतले खराब भन्ने उत्तर दिएका छन् । ● पालिकाको आयोजना सञ्चालन अवस्था ५० प्रतिशतले ठिकै, ३५ प्रतिशतले प्रभावकारी, १५ प्रतिशतले प्रभावकारी छैनन् भनेका छन् । ● आयोजनाको बील भुक्तानी ५० प्रतिशतले सहज, ३५ प्रतिशतले ठिकै १५ प्रतिशतले असहज भनेका छन् । ● प्राविधिक सहयोग बारेमा ६५ प्रतिशतले सजिलै पाइयो र ३५ प्रतिशतले कहिलेकाँही पाइयो भन्ने उल्लेख गरेका छन् । प्राविधिकलाई जाँचपासमा १०० प्रतिशतले रकम दिनु पदैन भन्ने उत्तर दिएका छन् तर स्टमेन्ट र मुल्यांकनमा बीच हुने असन्तुलनका बारेमा थप सहजिकरण दुवै पक्षलाई आवश्यक देखिन्छ । ● पालिकाको विकास निर्माण बारेमा जानकारी ३५ प्रतिशतले सजिलै पाइन्छ र ६५ प्रतिशतले सोधेपछि पाइन्छ भनी उल्लेख गरे । ● पालिकाबाट आचारसंहिताको पालना भएकोमा ३५ प्रतिशतले पालना भएकोमा र ६५ प्रतिशतले ठिकै पालना भएको उल्लेख गरेका छन् । ● योजना सञ्चालनमा पालिकाको १५ प्रतिशतले सहयोग धेरै सहयोग पाएको छु र ८५ प्रतिशतले ठिकै सहयोग पाएको छु उल्लेख गरेका छन् । ● पालिका र वडास्तरबाट हुने पुर्वाधार निर्माणमा प्राविधिक अनुगमन बढी अर्थात् निरन्तर हुनु पर्ने देखिन्छ । योजनाको सञ्चालनमा पालिका र उपभोक्ता बीच अझै मैत्रीपूर्ण अवस्था सिर्जना गर्नेमा पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ । योजना सम्पन्न हुनासाथ भुक्तानी हुने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ ।
<p>३.वित्तिय, व्यवस्थापन र कार्यसम्पादन</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● पालिकाको आर्थिक स्रोत बारेमा ५० प्रतिशतले आवश्यक स्रोत उपलब्ध र ५० प्रतिशतले कम श्रोत उपलब्ध भएको उत्तरदाताले जवाफ दिएका छन् । ● काम गर्ने प्रणाली र प्रक्रिया बारेमा १५ प्रतिशतले अति सरल र ८५ प्रतिशतले ठिकै भएको जनाए । कर्मचारीमा वित्त व्यवस्थापन र परिचालनमा सीप बारेमा सोधिएको प्रश्नमा ६५ प्रतिशतले आवश्यक सीप छ र ३५ प्रतिशतले आवश्यकता भन्दा कम छु भएको उल्लेख गरे

	<ul style="list-style-type: none"> ● कार्यालयमा आम्दानी खर्च सूचना पार्टीमा टाँसेको बारेमा ३० प्रतिशतले कहिलेकाही टाँसेको देखिन्छ र ७० प्रतिशतले खै कतै देखिएन भन्ने उल्लेख गरेका छन् । <u>पालिकाले मासिक वा त्रैमासिक रुपमा सम्भव भएसम्म आम्दानी र खर्च विवरण सूचनापार्टीमा टाँस गर्नुपर्ने सुझाव आएका छन् ।</u> ● कार्य सम्पन्नको आधारमा मुल्यांकन भएको छ, भन्ने बारेमा ५० प्रतिशतले ठीकै मुल्यांकन भएको छ, ३५ प्रतिशतले कहिले पनि भएको छैन र १५ प्रतिशतले छ, भन्ने उल्लेख गरेका छन् । <u>मुल्य अभिवृद्धि करकाबारे र अन्य करका बारेमा उपभोक्ता समितिलाई थप स्पष्टता आवश्यक देखियो ।</u> ● कार्य सञ्चालन प्रतिको सन्तुष्टका बारेमा १०० प्रतिशतले ठीकै भन्ने उल्लेख गरेका थिए ।
४. पारदर्शिता सम्बन्धी	<ul style="list-style-type: none"> ● वार्षिक नीति र कार्यक्रम बारेमा ५० प्रतिशतले कम जानकारी पाएको, ३५ प्रतिशतले ठीकै जानकारी पाएको र १५ प्रतिशतले धेरै जानकारी पाएका जनाए । त्यस्तै ऐन, नियम र निर्णयका बारेमा ५० प्रतिशतले सार्वजनिक हुने बारेमा हुने गरेको, ३५ प्रतिशतले जानकारी नै छैन र १५ प्रतिशतले हुने गरेको छैन भन्ने उत्तर दिएका छन् । ● सूचना सार्वजनिक हुने माध्यमका बारेमा ३५ प्रतिशतले सूचना पार्टी ३५ प्रतिशतले वेबसाइट र ३० प्रतिशतले सार्वजनिक सुनुवाई रहेको उल्लेख गरे । ● पालिकाबाट तपाईंले चाहेको विवरण पाउने सन्दर्भमा ६५ प्रतिशतले सहजै पाएको र ३५ प्रतिशतले धेरै पटक भनेपछि पाएको उत्तरदाताहरूले जनाएका छन् । ● सार्वजनिक परीक्षण योजनाहरूको गरेको देखिन्छ । पालिकाले सामाजिक परीक्षण र सेवाप्रवाह मापदण्ड तयारी गर्नुपर्ने देखिन्छ । सार्वजनिक सुनुवाईका गरेका प्रतिबद्धता कार्यान्वयनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ । नियमित रुपमा खर्च सार्वजनिक गर्ने, भएका कार्यक्रम सामाजिक सञ्जालमा राख्ने प्रणालीको विकास गर्नुपर्दछ । कार्यपालिका बैठकका निर्णयपनि सार्वजनिक गर्ने परिपाटीको विकास गर्न सकेमा राम्रो हुने देखिन्छ ।

अनुसूचीमा विस्तृत विवरण समावेश छ ।

बहिर्गमन अभिमत (Exit Poll) नतिजा

सि.नं.	सेवाको नाम	मुल्याङ्कन			अवस्था
१	सेवा लिनका लागि कोसँग सम्पर्क गर्ने भन्ने बारेमा तपाईंलाई स्पष्ट जानकारी भयो ?	अति स्पष्ट १५ प्रतिशत	ठिकै ७५ प्रतिशत	अस्पष्ट १० प्रतिशत देखियो	अस्पष्ट १० प्रतिशत भएकालाई शुन्य बनाई अति स्पष्ट र ठिकैको प्रतिशत बनाउने तरिकाले सेवाग्राहीलाई जानकारी प्रदान गर्नुपर्ने ।
२	सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारीले तपाईंको आवश्यकता र अपेक्षा कति बुझे जस्तो लाग्यो ?	अति धेरै	ठिकै ७० प्रतिशत	थोरै ३० प्रतिशत	ठिकै बुझे र थोरै भन्नेलाई न्यूनिकरण गरी अति धेरै भन्नेलाई बढाउन जरुरी छ ।
३	सेवा प्रदायक कर्मचारीले कस्तो व्यवहार गरे ?	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण ३० प्रतिशत	ठिकै ७० प्रतिशत	अभद्र ०	मिलनसार र मैत्रीपूर्ण छन् भन्नेलाई बढाउनु पर्ने देखियो ।
४	सेवा प्राप्त गर्ने आवश्यक सूचनाहरु र प्रमाण, कागजात र शुल्क बारेमा सेवा प्रदान गर्ने कर्मचारीले स्पष्ट गरे की ?	अति स्पष्ट गरिदिए १५ प्रतिशत	ठिकै ८५ प्रतिशत	अलमल / अस्पष्ट ०	कर्मचारीहरुले अति स्पष्ट तरिकाले सेवाग्राहीलाई स्पष्ट पारे भन्नेलाई बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।
५	तपाईंले राख्नु भएको समस्यालाई के-कस्तो समाधान दिए ?	अति सजिलो तरिकाबाट ३० प्रतिशत	ठिकै ७० प्रतिशत	समाधान दिन सकेनन् ० प्रतिशत	अति सजिलो तरिकाले समस्याको समाधान दिए भन्ने पक्षलाई बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।
६	सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया के-कस्तो लाग्यो ?	अति सजिलो ३० प्रतिशत	ठिकै ६० प्रतिशत	लामो र भन्झटिलो १० प्रतिशत	लामो र भन्झटिलो पक्षलाई शुन्य बनाई अति सजिलो गरी भन्ने पक्ष बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।

गाउँपालिकाका सकारात्मक पक्षहरू

- जनप्रतिनिधिहरूको व्यवहार र गुनासो सम्बोधन गर्न बानी राम्रो भएको सेवाग्राहीबाट आएको छ । धेरै सेवाग्राहीले फोनबाट सम्पर्क गरेर कागजात लिएर आउने बानी परेको देखियो । पालिका र वडाहरूको सूचना र जानकारी सामाजिक सञ्जालमा पनि राख्ने गरेकाले केही सहज भएको अनुभूती गरेका छन् ।
- गाउँपालिकामा आर्थिक सुशासन कायम गर्ने खोजिएको भन्ने अनुभूति नागरिकस्तरमा परेको देखिन्छ ।
- बालमैत्री कार्यक्रम सञ्चालनको प्रभाव समुदायस्तरमा देखा पर्न थालेको छ । वडा नं. ५ मा २ वटा बालविवाह हुनुबाट रोकिएको छ । बालश्रमको पहिचान गरिएको छ । बालबालिका लागी ५ बर्षिय आवधिक लगानी योजना बनेको छ । बालउद्यान केन्द्र निर्माणको तयारी भइरहेको देखिन्छ । गाउँपालिकाले २०८३ फागुन मसान्तसम्म बालमैत्री गाउँपालिका घोषणा गर्ने लक्ष्य सहित कार्यक्रम अगाडी बढाइएको छ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा उल्लेख सुधार भएको छ । यस आर्थिक वर्षमा हालसम्म शुन्य होम डेलिभरी गराउन सफल भएको छ । वडा नं. १ र २ लाई पूर्णसंस्थागत सुत्केहरी वडा घोषणा भएको छ । सुत्केरी कुरुवा कक्ष सञ्चालन गरिएको छ । घुम्ती प्रयोगशाला सञ्चालन गरिएको छ । विद्यालयहरूमा किशोरीको रक्तअल्पता जाँच गर्ने शिविर सञ्चालन गरिएको थियो । वडा नं. ६ मा समुदायस्तरमा क्षयरोग खोजप्रताल अभियान चलाइएको छ ।
- पालिका भित्र करिब १ सय ८० योजना संख्या चालु आर्थिक वर्षमा रहेको देखिन्छ । ठेक्काबाट सञ्चालन हुने ६० जति र उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन हुने १ सय २० योजना संख्या रहेको देखिन्छ । हालसम्म ५३ वटा उपभोक्ताबाट सञ्चालन हुने योजना सम्भौता भएको देखिन्छ । गत वर्ष २ सय ४६ योजना रहेको थियो । यस वर्ष टुके योजनालाई कम गरेको देखिन्छ ।
- उपभोक्ता समिति अध्यक्षहरू अनुसार वडाबाट माग गरिएको योजनाले भएकाले कार्यान्वयनमा समस्या नभएको र प्राविधिक सहयोग पनि निरन्तर भइरहेको उल्लेख गर्नु भएको छ ।
- पालिका भित्र सञ्चालन भएका योजनामा ५३ मध्ये १३ वटा महिला अध्यक्ष भएकाले देखियो । पालिकाको योजना सञ्चालनमा महिलाहरू सक्रिय सहभागिता बृद्धि भएको देखिन्छ ।
- आन्तरिक आम्दानी बृद्धिका प्रयास निरन्तर भइरहेका छन् । हालसम्म ९४ लाख ८ हजारको हाराहारीमा आन्तरिक आम्दानी भएको छ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका मन्दिरहरूको भेटी व्यवस्थापन गरी पारदर्शीता कायम गर्न पालिका सफल भएको छ । गाउँपालिका भित्र समस्याको रूपमा रहेको खानेपानी व्यवस्थापनमा यस कार्यकालमा जनप्रतिनिधिको प्रमुख प्राथमिकता रहेको देखिन्छ ।
- तिनाउ गाउँपालिका अर्न्तगत राजमार्ग क्षेत्रमा रहेका होटल टहराहरूमा विद्युत जडानमा सहजिकरण गरिएको छ ।
- पालिका विद्यालयमा सूचना प्रविधिको पहुँच विस्तार भइरहेको छ । विद्यालयमा इन्टरनेट सेवा विस्तारको काम भइरहेको देखिन्छ । विद्यालयको शैक्षिक सुधारका लागी भौतिक पूर्वाधार निर्माणसंगै नजिता सुधार र शैक्षिक विकासका पहल भएको देखिन्छ । खानेपानी, भुईबसाई, विद्यालयमा कम्प्युटर शिक्षा प्रदानका लागी कम्प्युटर सहयोग, खेलमैदान, कक्षाकोठा र शौचालय निर्माण भएको देखिन्छ ।

- विपन्न व्यक्तिहरूको स्वास्थ्य उपचारमा दिएको सहयोग र स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रमबाट धेरैले राहत महशुस गरेको देखियो । साथै लिफ्ट खानेपानीमा विद्युत महशुलमा २५ प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था प्रभावकारी भएको देखिन्छ ।
- प्रमुख प्रशासनिक भवन निर्माण, कोलडाँडामा स्वास्थ्य चौकीको भवन बनिरहेको देखिन्छ । कुरुमान खोला र गोरबन्दी घाट पक्की पुल, वडा नम्बर २ र ३ लाई लक्षित गरी ११ केभीको विद्युत लाइन विस्तार, सत्यवतीसम्म जाने सडक स्तरउन्नती भएको छ ।

सेवाग्राहीहरूले राखेका जिज्ञासा र सुझावहरू

- गाउँपालिकाले केन्द्र सरकारसँग पालिकामा योजना माग गर्ने अर्थात् अनुदान वाहेकको थप केन्द्रिय बजेट ल्याउन थप कदम चाल्नुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- चुनढुङ्गा खानीबाट पालिकाले उठाउनु पर्ने पुरानो बाँकी रोयल्टी उठाउने बारेमा थप संवाद गर्नुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- सुरुङ्गमार्ग खन्ने क्रममा निस्किएको डम्पीङ्ग व्यवस्थापन गर्ने क्रममा तिनाउ खोला, भलुङ्गे पुललाई नै असर गर्ने खतरा देखिएकाले यस बारेमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- तिनाउमा धेरै पर्यटकीय स्थल भएको तर त्यसको प्रचारप्रसार कम भएकाले राजमार्ग क्षेत्रमा होडिङ्गवोर्ड राखेर त्यसको महत्व र पुग्न लाग्ने समय आदिको बारेमा प्रचारप्रसार गर्न जरुरी छ । पर्यटकीय सम्भावना भएका स्थानमा होमस्टे सञ्चालन गर्न जरुरी देखिन्छ ।
- गाउँपालिकाले बजार अनुगमन जुन रूपमा गर्नुपर्ने त्यो हुन सकिरहेको छैन । राजमार्गमा क्षेत्रमा रहेका होटलहरूमा खाना कति गुणस्तर र मुल्यका बारेमा चासो दिनुपर्ने सुझाव छ ।
- युवा लक्षित वा स्वरोजगार कार्यक्रम कम भएकाले त्यसका लागी सीपमुलक तालिमको आवश्यकता देखिन्छ ।
- वडा तथा पालिकामा फर्निचर र अन्य सामग्री स्थानीय स्रोत साधनबाट बनेकोलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने सुझाव आएका छन् । पशु सेवा र कृषि शाखाबाट वितरण हुने वा पाइने औषधी र बीऊ बीजनको पनि लिस्ट बनाएर टाँस गर्नुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुसार कृषि उपकरण, फर्निचर वा उपकरण खरिद गर्दा कोटेशन गर्दा दररेट कम मुल्यका सामग्री खरिद गर्नुपर्ने बाध्यता हुने तर त्यसको टिकाउ अवधि कम भएको उद्धारहण देखिएकाले खरिद कोटेशन निर्माणमा गुणस्तर निर्धारणमा वा खरिद प्रणालीमा विशेषध्यान दिनुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- कतिपय सिंचाई आयोजनाहरूमा बजेट कम, बनाउनु पर्ने धेरै भएकाले अफारो परेको देखिन्छ । उपभोक्ताबाट थप रकम उठाउन पनि कठिन भएको पाइयो ।
- उपभोक्ता समितिहरूले सम्झौता सकेर केहीले काम गर्न थालेको र धेरैले काम सुरु नगरेको देखिन्छ । प्रक्रिया मिलाउदा समय लागेकाले काम ढिला भएको जनाएका छन् ।
- खानेपानी योजनामा जनश्रमदान राम्रो उठेको देखियो । योजना सम्पन्न भएपछि प्राविधिक नापचाँज बाँकी रहेको उपभोक्ताहरूले जनाएका छन् ।

गाउँपालिकाले सुधार गर्नुपर्ने विषयहरू

- तिनाउ गाउँपालिका भित्र प्रशासनिक कर्मचारीको कमि भएकाले वडा सचिव प्राविधिक र स्वास्थ्य क्षेत्रका व्यक्तिहरूले चलाइरहेकाले कर्मचारी व्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । वडास्तर वा पालिकास्तरमा नागरिकहरूको चाहना सकेसम्म एक दिनमै काम वा सिफारिस होस् भन्ने छ । त्यसैले सेवाग्राहीलाई सहज, सरल र छिटो सेवाप्रवाह गर्न वडा सचिव र वडाध्यक्ष थप जिम्मेवार र संवेदनशिल हुन जरुरी छ ।
- गाउँपालिका भित्र नियम र कार्यविधिको पालनमा राम्रो भएको देखिन्छ । तर कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूमा ज्ञान र क्षमताको अभावले केही अपठारा पर्ने गरेको गुनासा आएका छन् त्यसैले जनप्रतिनिधिको क्षमता विकास, कर्मचारी कर्मचारी बीच र जनप्रतिनिधि बीच थप समन्वय, संवाद र सहकार्य बृद्धि गर्नुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- सेवाग्राहीहरूलाई सकेसम्म प्रक्रिया पुगेको अवस्थामा एउटा कामको लागी एकपटक भन्दा बढी आउन नपर्ने गरी कर्मचारी व्यवस्थापन वा कार्यालय समय व्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्ने सुझाव आएका छन् ।
- ५४ करोड २० लाख ८४ हजार ५०० कुल बजेट मध्ये चालु आर्थिक वर्षको षौष ९ गतेसम्म १७.१२ प्रतिशत खर्च भएको देखिन्छ । खर्च अनुपात हेर्दा कम देखिएकाले योजना र कार्यक्रम सञ्चालन र भुक्तानी कार्यलाई थप चुस्त बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- बुटवल उपमहानरपालिका र खानेपानी संस्थानबाट प्राप्त हुने स्रोत करिब ३ करोड बराबरको योजनाहरू सञ्चालनको क्रममा रहेका तर बजेट प्राप्त नभएकाले उपभोक्ताले हालसम्म रकम नपाएको अवस्था भएकाले यसबाट अध्यक्ष सहित पालिका थप संवेदनशिल भइ पहल अगाडी बढाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- गाउँपालिकाको करिब १० करोड ९८ लाख बेरजु रहेकाले र चालु आर्थिक वर्षमा करिब १ करोड २७ लाख निमित्त र अशुलउपर गरिएको बाँकी बेरजु फच्छौटमा पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- खानेपानी योजना सञ्चालन भएका क्षेत्रमा पलम्बर तालिम सञ्चालन गरी स्थानीय जनशक्ति उत्पादनमा जोड दिनुपर्ने देखिन्छ ।
- उपभोक्ता समितिबाट धेरै योजना सञ्चालन भएको सन्दर्भमा कतिपय योजनामा महिलाहरूले मात्रै योजना सम्पन्न गरेको देखिन्छ । त्यसैले पालिकाभित्र उत्कृष्ट काम गर्ने उपभोक्ता समितिलाई सम्मान एवं पुरस्कृत गर्ने अभ्यासको थालनी गर्न सके राम्रो हुने देखिन्छ ।
- उपभोक्ता समिति र स्थानीय उपभोक्तालाई योजना प्रति अपनत्व हुने अर्थात वडा र पालिकाले मेरा लागी सडक, खानेपानी र पुल बनाएको हो, यसबाट मलाई फाइदा हुने भन्ने अनुभूति दिलाउनु पर्ने देखिन्छ । किनकी उपभोक्ता समितिबाट जनश्रमदान जुटाउन कठिन भएको देखिन्छ ।
- स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित घरेलु उद्योगहरूको सञ्चालन र सीप विकासमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । तिनाउमा बाँसका सामग्रीका फर्निचर उत्पादन गर्न सकेको खण्डमा राम्रो बजार पाउने सम्भावना छ । पालिका भित्र अम्लिसो र दालचिनी उत्पादनको राम्रो सम्भावना देखिएकाले यसको

प्रशोधन वा तयारी बस्तु बनाउन सकिएमा वा उद्योगसम्म सिधै निर्यात गर्न सकिने माध्यमको खोजी गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

- सूचना प्रविधि क्षेत्रमा पालिकाले लय समातेको देखिन्छ । ५ हजार ७ सय फेसबुक पेजमा फलोअर देखिन्छ । पालिकाका सूचना र सन्देश घर घरमा पुऱ्याउन एक घर एक फेसबुक पेज हेर्ने व्यक्तिलाई जोड्न सकेको खण्डमा उपयुक्त हुने देखिन्छ । जनप्रतिनिधि कर्मचारी र पालिकाबासीमा डिजिटल साक्षरता बारेमा अभिमुखिकरण गर्नुपर्ने देखिन्छ । सामाजिक सञ्जालमा कमेन्ट वा शेयर गर्दा होसियार हुन जरुरी छ ।
- पालिकाले त्रमासिक वा अर्धवार्षिक बुलेटिन प्रकाशन गरी समुदायस्तरमा आफुले गरेका कार्यलाई पुऱ्याउन सके अझै राम्रो हुने देखिन्छ । नागरिक वडापत्र, गुनासोपेटीका प्रयोग, सामाजिक परिक्षण जस्ता क्षेत्रमा आम नागरिकको चासो बढाउनु पर्ने देखिन्छ । वडा र पालिकास्तरबाट विनियोजन बजेट, सञ्चालन भएका कार्यक्रम, भएका विकास निर्माण र प्रदान गरिने सेवाका बारेमा थप प्रचार प्रसार गर्नुपर्ने देखिन्छ, पालिका र वडास्तरको विकासमा पूर्व जनप्रतिनिधि, गाउँपालिका राजनीति दल, समाजका अगुवा र विगतमा विभिन्न पेशा व्यवसाय रहेर अनुभव भएका व्यक्तिहरू बीच बेला बेलामा छलफल र रायसुझाव दिने अभ्यासको थालनी गर्नुपर्ने देखिन्छ ।
- पहाडी क्षेत्रका स्थानीय तहबाट बसाइ सराई गरेर जानेको संख्या धेरै रहेको छ । तिनाउबाट पनि चालु आर्थिक वर्षमा २७ घरपरिवार बसाइ सरेर गएको ६ घर परिवार आएको देखिन्छ । यसलाई रोक्ने अभियान चलाउन जरुरी छ । सम्बन्ध विच्छेद पनि १२ जोडीले गरेको देखिन्छ । यसबारे पनि सचेतना जगाउनु पर्ने देखिन्छ ।
- राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग र स्थानीय तह संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन (लिज), वित्तिय जोखिम मुल्यांकन जस्ता पालिकाको कार्य मुल्यांकन सूचकहरूलाई मद्दत हुने कार्यक्रम सञ्चालन, आवश्यक दस्तावेज, नीति निर्माण र अभिलेखिकरण गर्न बानीको विकास पनि जरुरी देखिन्छ ।

सहभागीहरूले राखेका प्रश्न र सुझावहरू

प्रेम पाण्डे सभापती, नेपाली काँग्रेस तिनाउ गाउँ समिति

कार्यालय समयमा बाहेक फिल्डमा जाने क्रममा कार्यालयको काम प्रभावित नहुने गरी समय मिलाउन कर्मचारी र जनप्रतिनिधिलाई सुझाव छ । कर्मचारीहरूले कार्यालय कामप्रति थप जिम्मेवारी वहन गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । पुँजीगत खर्च बढाउने र तोकिएका योजनालाई समयमै सम्पन्न गर्नका लागि जनप्रतिनिधि र कर्मचारी बीच तालमेल हुनुपर्दछ । निर्वाचन गरेका बाचा पुरा गर्ने गरी र राजनीतिक दल भन्दा माथी उठेर काम गर्नुपर्दछ । पालिकाले लगानी गरेका पर्यटकीय संरचनाबाट लाभ लिने कार्यक्रम बनाउनु पर्दछ ।

रोम बहादुर लम्तरी अध्यक्ष, नेकपा एमाले तिनाउ गाउँपालिका कमिटी

तिनाउमा कृषि र पर्यटनको विकासबाट आर्थिक समृद्धि गर्न थुपै सम्भावना छन् । पालिकाको अधिकांश बजेट कृषि र पर्यटनमा लगाउनु पर्दछ । तिनाउ भित्र यस्ता सम्पदाहरूसँग समुदायलाई जोडेर स्थानीय उत्पादन प्रवर्द्धन गर्ने आवश्यक छ । स्थानीय स्रोत साधनको प्रयोग र कृषि उत्पादन प्रवर्द्धनका लागि ठोस योजना बनाउनु पर्दछ । यहाँका पर्यटकीय पार्कको सुधारमा ध्यान दिनु पर्दछ ।

रितु कुमारी श्रेष्ठ संयोजक, नेकपा माओवादी केन्द्र तिनाउ

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जनताको सहभागिता बृद्धि गर्नुपर्ने देखिन्छ । महिलाहरुको आयआर्जन कार्यक्रम सञ्चालनमा थप कार्यक्रमको आवश्यकता देखिएको छ । जनताप्रति उत्तरदायी भई शुसासनका क्षेत्रमा लाग्न र चुनावी घोषणापत्रलाई सम्भेर तिनाउको कृषि र पर्यटन केन्द्रित कार्यक्रम बनाउन आवश्यक छ ।

कृष्ण पाण्डे, स्थानीय युवा

पालिका भित्र चोरीका घटनाहरु बृद्धि भएका छन् । गाउँपालिकाले प्रहरी प्रशासनसँग मिलेर जनतालाई सुरक्षाको अनुभूति दिलाउनु पर्दछ । सिद्धबावा सुरुङ मार्गबाट निस्किएको माटो, ढुङ्गा डम्पिङ राख्ने स्थान थोरै भएकाले तिनाउ नदी र भोलुङ्गे पुललाई असर गरेको छ । यसमा गाउँपालिकाले चासो दिनुपर्ने देखिन्छ ।

खगेन्द्र केसी, स्थानीय बासी

पालिकाले डोजर चलाएर पहिरो फालेपनि अभैसम्म गाउँ हिड्ने बाटो मर्मत भएको छैन । बाटो मर्मत नहुदा हरियाली गाउँबाट बिरामी अस्पताल लैजान अफारो परेको छ । कर्मचारीहरुले समय मिलाएर फिल्ड जादा जनतालाई फाइदा पुग्ने छ । पालिकाले गरेका पुर्वाधारका कामहरु गुणस्तरीय बनाउने बारेमा ख्याल गर्नु पर्दछ ।

नारायण गिरी, स्थानीय बासिन्दा

तिनाउको शिक्षाको गुणस्तर सुधार गर्नको लागि एउटा निजीस्तरमा भएपनि दोभानमै अंग्रेजीमाध्यमको विद्यालय सञ्चालनको लागि आवश्यक देखिएको छ । नागरिकले सहज सेवा सुविधा प्राप्त गरेको अनुभूति पालिका र वडा दुवैबाट हुनु प्यो एउटा कामको लागि धेरै पटक धाउन नपर्ने अवस्था बनाउनु पर्दछ । ढुंगा, गिट्टी र बालुवा ढुवानीका क्रममा राजश्व विषयमा व्यवहारिक बन्नुपर्ने देखिन्छ ।

लाल बहादुर दर्लामी, वडा नं. ४ का बासिन्दा

वडा नं ४ मा गतवर्ष लगाइएको सडकको टेवा पर्खालको उपयोगिता कम भएको देखिएको छ । योजना सञ्चालनमा स्थानीयको सहभागिता र समन्वय बढाउनु पर्ने देखिन्छ । जनताको आवश्यकता अनुसारका पुर्वाधारमा लगानी हुने वातावरण बनाउनु पर्दछ ।

दान बहादुर गाहा, निवर्तमान वडाध्यक्ष

बुटवल उपमहानगर पालिकाले दिने बजेट २ करोड रकम कहिलेसम्म प्राप्त हुने हो । यो रकम योजनाबाट प्रभावित क्षेत्रमा खर्च गर्न जरुरी छ । बुटवल खानेपानी योजनाले कयौ किसानहरु समस्या परेको छ । सडक सञ्जालको विकास भएपनि ग्रामिण सडकमा ढलान र ग्राभेल गर्न जरुरी छ ।

विष्णु प्रसाद पाण्डे, स्थानीय युवा

तिनाउ गाउँपालिकामा सडक कालोपत्रे कति गरिएको छ ? । राजमार्गदेखी पालिका केन्द्रसम्म आउने सडक स्तरउन्नती कहिलेसम्म हुन्छ होला ? । पालिकाले एम्बुलेन्स सञ्चालनका लागि के कस्तो पहल गरिएको छ ? । स्थानीय युवालाई रोजगारी सिर्जना हुने गतिविधि पनि सञ्चालन गर्नु पर्‍यो ।

कमल श्रेष्ठ, स्थानीय व्यवसायी

पालिका भित्रका व्यवसायीलाई समान व्यवहार गर्नु पर्दछ । खानीबाट प्राप्त हुने राजश्व उठाउने विषयमा पालिकाले के गरिरहेको छ । सिद्धबावा सुरुङ मार्गको डम्पिङले तिनाउ नदी प्रभावित भएको छ । सिद्धबावा सुरुङ मार्गबाट सडकमा धुलाम्मे र तिनाउ नदिमा हिलाम्मे भएको छ । त्यसबारेमा पालिकाले सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

टोप बहादुर विश्वकर्मा, स्थानीय

लक्षित वर्गको बजेट आयआर्जनको क्षेत्रमा लगाउनु पर्ने देखिन्छ । सडक निर्माण गर्दा अनिवार्य नालीको व्यवस्था गर्नु पर्दछ । सुकेताल जाने सडक राम्रो व्यवस्थापन गर्दै विद्यालयलाई पहिरोबाट बचाउन पर्दछ ।

निर्मल बस्याल, तिनाउ बासी

तिनाउको विकास सार्वसाधारणले अनुभूति हुनेगरी भएको छैन । तिनाउ सरकारले केन्द्र र प्रदेश सरकारको योजना ल्याउन थप पहल गर्नु पर्ने देखिन्छ । गाउँपालिकाले संघ, संस्थासँगको सहकार्यलाई बढाउनु पर्दछ ।

केशवराज बस्याल, स्थानीय

व्यवसायिक पशुपालक कृषकहरूको लागी ब्याजमा अनुदान कार्यक्रम कहिले कार्यान्वयन हुन्छ ? उपभोक्ता समितिले गरेको कामको अनुगमन राम्रोसँग भएको छैन त्यसमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । पालिका भित्रका पार्कहरू निर्माण गर्ने र अलपत्र छाड्ने काम भएको छ । पालिकाको सूचना प्रवाह आम नागरिकसम्म पुऱ्याउने बारेमा ध्यान दिन जरुरी छ । योजना सञ्चालनमा गुणस्तरीयतामा विशेष ख्याल गरौं ।

शिव पाण्डे, स्थानीय

वडा नं ३ भुम्सामा सधै वडा सचिवको समस्या भईरहेको छ । वडा सचिव कार्यालय नियमित नहुदा जनताले दुःख पाएका छन् त्यस बारेमा पालिकाले ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ । जनप्रतिनिधिहरूले पनि वडाको विकास र स्थानीयको आवश्यकता अनुसार योजना र कार्यक्रम बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

आशिष रायमाझी, स्थानीय

सार्वजनिक सुनुवाईमा राखेका सुझाव र प्रश्नहरू कार्यान्वयन हुनुपर्दछ । पालिकाले लिक्वुड नाइट्रोजन व्यवसायीलाई पनि प्रयोग गर्न दिने गरी समन्वय गर्नुपर्ने सुझाव छ । नागरिकस्तरबाट आएका गुनासा, सुझावलाई कर्मचारी र जनप्रतिनिधीहरूले गम्भिरता पूर्वक लिएर व्यवहारमा लागु गर्न माग गर्दछौं ।

सहभागिहरूले राखेका प्रश्नहरूको सम्बोधन

प्रेम श्रेष्ठ, अध्यक्ष गाउँपालिका

पालिका भित्र आर्थिक सुशासन, पारदर्शीता कायम राख्न कटिबद्ध भएर लागेका छौं । जनताले राखेका गुनासा र सुभावलाई सम्बोधन गरेका छौं । अबको साढे २ वर्षमा जनताको करको दुरुपयोग हुन नदिने गरी काम गर्नेछौं । तिनाउमा चुरे पहाड भएकाले सडक संरचना टिकाउ नभएको ठुलो धनरासी सडक निर्माणमा खर्च भएको छ । एम्बुलेन्स रेडक्रसको नाममा भएको पालिकामा हस्तान्तरण नभए मर्मत हुन नसकेको हो । कृषि एम्बुलेन्स सञ्चालन हुन नसकेको विषय छलफल गरेर समाधान गरिनेछ । पालिकाले गुणस्तरीय शिक्षाको लागि पहल गरिरहेको छ । कृषि उत्पादन बढाउन, राजश्व बृद्धि गर्न, पर्यटकीय क्षेत्रमा पूर्वाधार निर्माण देखी होमस्टे सञ्चालनमा जोड दिदै आएको छ ।

लेख बहादुर बस्नेत प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, गाउँपालिका

प्रदेश लोकसेवा आयोगले कर्मचारी प्रयाप्त नदिदा पालिकाभरी नै वडा सचिवको अभाव भएको हो । पालिकामै कर्मचारी प्रयाप्त नहुदा सेवा प्रवाहमा कठिनाई भएको छ । पालिकाभित्र आर्थिक सुशासन कायम गर्न कटिबद्ध भएर लागेको छौं । खर्चमा कानून अनुसार मितव्ययिता अपनाएका छौं । अधिकांश योजनालाई टेण्डर प्रक्रियामा सञ्चालन गरेर पालिकाको बजेट बचाएको छौं । आगामी दिनमा कार्यपालिकाको बैठकबाट सेवाग्राहीलाई सहजताको लागि समय सिमा तोकेर योजना अनुगमन गरिने छ । प्रमुख प्रशासकीय र अन्य कर्मचारी बीच समन्वय गरेर अगाडी बढ्ने प्रयत्न भएको छ ।

लक्ष्मी कुँवर प्रमुख, शिक्षा शाखा

बालबालिकालाई विद्यालय परिसरमा बस्ने प्रतिक्षालयका विषयमा आएका गुनासाहरूलाई सम्बोधन गरिएको छ । तिनाउ गाउँपालिकाका विद्यालयहरूलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउने प्रयास भएका छन् ।

निरञ्जन लामिछाने, प्रमुख राजश्व शाखा

पालिकाले कानून अनुसार नै राजश्व संकलन गर्दै आएको छ । खानीको राजश्व संकलन गर्न ताकेता गरिरहेका छौं ।

किशन कुँवर प्रमुख, प्राविधिक शाखा

पालिकामा बजेट सिमित काम धैरे गर्नुपर्ने बाध्यात्मक अवस्थाले संघ र प्रदेशजस्तो गुणस्तरीय काम गर्न सकिदैन । पालिकास्तरका प्राविधिकहरूलाई संघ र प्रदेश जस्तो क्षमता विकासको अवसर पनि छैन । करारमा काम गरेका प्राविधिकहरू तालिम विनै फिल्डमा खटिनु परेको छ ।

हेमन्त कुमार शर्मा, प्रमुख कृषि शाखा

पालिकाले कृषि कार्यक्रम लाई महत्व नै दिएको छ । व्याजमा अनुदान कार्यक्रमको कार्यविधी निर्माण भइरहेको छ । केही दिनमा कार्यान्वयनमा जाने छ । कृषकहरूको मागमा आधारित कृषिका कार्यक्रमहरू रहेका छन् ।

अनिस पौडेल, प्रमुख पशु विकास शाखा

लिक्यूड नाइट्रोजन पालिकाले किनेर भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रमा राखिएको र त्यहाँ आवश्यकता अनुसार प्राविधिकहरूले प्रयोग गरिएको अवस्था छ । फार्म सञ्चालकहरूलाई आवश्यक परेको

खण्डमा पालिकाले समन्वय गरिदिने छ । अहिले पशुपालक कृषकहरूको मागको आधार कृतिम गर्भाधान प्रयोजनमा प्रयोग भएको छ ।

यादव प्रसाद अर्याल वडाध्यक्ष एवं प्रवक्ता तिनाउ गाउँपालिका

सहभागीले उठाएका जिज्ञासामा बन्चरे पहाडमा देखिएको समस्या समाधान गर्न राष्ट्रपती चुरे संरक्षण कार्यक्रमबाट अन्तिम स्विकृतको चरणमा रहेको छ । कार्यालयमै बसेर जनताको काम बढी हुने भएकाले समुदायस्तरमा घुम्न पाएको छैन ।

बल बहादुर वि.क. आलेप सहायक पाँचौ

अघिल्लो कार्याकालका जनप्रतिनिधिहरूको बेरुजु फछ्यौटको काम भइरहेको छ । अधिकांश बेरुजु फछ्यौट भएको तर एकमुष्ट लिस्ट भएकाले नाम परेको हुनुसक्दछ ।

जनक बहादुर बुढा, इन्चार्ज दोभान प्रहरी चौकी

चोरीका घटना बढेपछि निगरानी बढाएका छौं । सादा पोशाकका प्रहरी परिचालन गरेका छौं । राजमार्ग क्षेत्रमा गस्ती बढाएका छौं । चौकीमा प्रशस्त इन्धन नहुदा समस्या गस्ति गर्न समस्या परेको छ ।

सार्वजनिक सुनुवाईको उपलब्धीहरू :

- सेवाग्राही र सेवा प्रदायक बीच अन्तरक्रिया भई राम्रा पक्षको जानकारी लिने र दिने कार्य भयो भने सुधारमा गर्नुपर्ने विषय बारेमा आवश्यक सल्लाह र सुझावहरू प्रदान गर्ने मौका भयो ।
- सेवाप्रवाह, कार्यक्रम र बजेट व्यवस्थापन र परिचालनमा सुधार गर्ने प्रतिवद्धताहरू जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूले जनाएका छन् भने गाउँपालिका र स्थानीय समुदाय बीच देखिएको मतभेद हल गर्ने अवसर मिलेको छ ।
- गाउँपालिकालाई स्थानीय बासिन्दाले हेर्ने दृष्टिकोण पत्ता लगाउन सहज भएको छ भने आगामी दिनमा सेवा प्रवाहमा सुधार गर्न सकारात्मक सुझावहरू प्राप्त भएका छन् ।
- गाउँपालिकाका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरूबाट भएका सकारात्मक कार्यको प्रशंसा भयो भने गाउँपालिकाले गरेका कमजोरीहरूलाई सच्चाएर अगाडि बढ्नका लागि मार्गनिर्देशन भयो ।
- सेवाग्राहीहरूमा भएका असन्तुष्टीहरूलाई सम्बन्धित पक्षसम्म पुऱ्याउने अवसर भयो ।

सहजीकरण गर्ने संस्थाको विवरण :

संस्थाको नाम	पाल्पा विकास केन्द्र	
ठेगाना	तानसेन नगरपालिका २, पाल्पा	
संस्थाको दर्ता नं./दर्ता मिति	११७/०६५ जि.प्र., २०६५ चैत्र २५ गते	११७/०६६ गैसस, पाल्पा
	२७४३४/०६६ (समाज कल्याण परिषद)	
अनुभव	विभिन्न पालिकाहरू सार्वजनिक सुनुवाई, मिडिया व्यवस्थापन, सामाजिक परीक्षण, क्षमता विकास र सामाजिक परिचालनमा राम्रो अनुभव भएको ।	

अनुसूचीहरू :

- नमूना फारमहरू
- प्रस्तुती प्रतिवेदन
- हाजिरी

प्रतिवेदन पेश गर्ने निकाय

पाल्पा विकास केन्द्र
तानसेन, पाल्पा